

SLOVENSKI PLANINSKI TABOR ZA USTVARJALNO ŽIVLJENJE MLADIH

Žare Trušnovec in Zdenka Zalokar Divjak

Uvod

Avtorja vodiva planinsko dejavnost v VVZ Krško in OŠ "France Bevk" Tolmin.

Akcija Ciciban-planinec poteka v VVZ Krško že peto leto. Izvajamo družinsko obliko dejavnosti, kar pomeni, da gredo na vsakomesečni pohod po Zasavskih hribih starši skupaj z otroki. Poleg tega sodi v program še skupno praznovanje Dedka Mraza v planinski koči ter zimski in letni planinski tabor za otroke. Za osnovnošolce pa sta organizirana planinska šola ter krožek v osnovni šoli, prav tako s svojim programom dejavnosti.

Planinski tabori so bili sprva zamišljeni le kot sestavni del te dejavnosti, katere osnovni namen je bil doživljanje narave in vseh lepot, ki nam jih nudi. Pokazalo pa se je, da je tak način dela zelo uporaben za globlje spoznavanje otrok, njihovih težav, posebnosti, interesov, nadarjenosti, in predvsem, da tak način dela omogoča in spodbuja otrokovo ustvarjalnost.

Dosedanji tabori so bili namenjeni mlajšim otrokom v starosti od pet do deset let. Glavne izkušnje, ki smo si jih pridobili pri delu z njimi, so naslednje:

- otroci so navdušeni nad dejavnostmi, kar dokazujejo s svojim vedenjem, risbicami, pisanjem itd.;
- hitro pridobijo kondicijo in vse napore brez težav zdržijo;
- hitro se sprostijo, navežejo stike z vrstniki in tudi najtežavnejši postanejo prijetni;
- veliko pridobijo v skrbi zase, saj ni nikogar, ki bi delal namesto njih;
- razvija se otrokova ustvarjalnost in tako odkrivamo nadarjene telovadce, tekače, plezalce, otroke z izrednim smislom za organizacijo iger, pisanje domiselnih spisov, glasbeno in likovno nadarjene itd.

Tokrat smo v tabor prvič vključili tudi starejše od osemnajst let. Na razpis so se lahko prijavi iz cele Slovenije. Tabor je potekal v Logu pod Mangartom od 22. do 29. junija 1990.

Namen tabora

Namen tabora je bil zbuditi mladim smisel za ustvarjalen in zdrav način življenja ter jih na ta način pripraviti na napore, ki jih čakajo v bodočnosti. Ker so bili na taboru mladi iz vse Slovenije, je bil smisel tabora tudi spoprijateljevanje mladih na osnovi pozitivnih izkušenj in lepih doživetij, brez alkoholne in nikotinske omame.

Program tabora je bil usmerjen k celostnem razvoju človeka, saj mora biti mlad človek telesno, psihično in duhovno aktiven, da lahko ustvarjalno poseže v življenje. Želeli smo torej poiskati in spodbuditi tiste ustvarjalne sile, ki lahko pridejo na dan prek doživetij. Za to pa je potrebno omogočiti delovanje vseh čutil, tako da se mladostnik lahko vživi in poistoveti z naravo in njeno neminljivostjo. Po R. Steinerju je mladostnika možno narediti občutljivega za naravo in medsebojne odnose le takrat, kadar gre za skladen razvoj vseh čutil. S pomočjo pozornosti zbiramo zunanje vtise in jih doživljamo v naši notranjosti. Ko zberemo čim več teh vtisov in doživetij, se začnejo razvijati tudi sodbe in notranje bogastvo, s katerim si lahko ustvarimo zdrav odnos do sveta.

Program dejavnosti tabora

Na taboru je bil poleg naju še planinski vodnik Dušan Barbič, ki je vodil šolo joge ter vztrajnostni tek in dihalne vaje, pridružil pa se nam je tudi dr. Jože Ramovš, ki je vodil logoterapevtsko in glasbeno delavnico.

Potek naših dni na taboru najbolje ponazorimo z dnevnim redom, ki smo ga izobesili:

- 6.00 v hribih se dela dan (budnica)
- 6.05 razgibajmo življenje (tek)
pretegnimo se, razgibajmo kosti (telovadba)
samo omejeno število dihov nas čaka (dihalne asane)
- 6.30 ujemimo trenutek s samim seboj (meditacija)
- 7.00 zdaj pa hitro, en-dva-tri, nam na zajtrk se mudi
- 7.30 lenka se šeta, metla pometa (pospravljanje sob in priprava nahrbtnikov)
- pojdi z menoj na PLANINE, POJDI Z MENOJ NA VRHE (Loška Koritnica, Možnica, Jerebica, Frata, Kancler, Bala, Jalovec)
- 15.00 KOSILO
- 16.00 PISANJE UTRINKOV
- 17.00 APEL PODOBO SVOJO NA OGLEDE POSTAVI (likovna)

delavnica, plezanje)

- 18.00 OLE, OLE, OLE, WE ARE THE CHAMPIONS (rugby, baseball, tekmovanje v krosu)
- 19.00 JOGA
- 20.00 VEČERJA
- 20.30 POTOVANJA V : PERU, BOLIVIJO, ŠKOTSKO, INDIJO, MEHIKO (diapozitivi z narodno glasbo dežele)
- 21.00 GLASBENI VEČER
- TABORNI OGENJ S POSEBNIM PROGRAMOM
- 23.00 SPANJE

Program tabora je bil sestavljen iz številnih dejavnosti tudi zaradi tega, da se je lahko vsakdo potrdil in izkazal v kaki dejavnosti, kar je velikega pomena za izgraditev samozavesti v tem obdobju.

Vzgoja in vzgojitelji

Vzgojni princip, ki ga zastopamo vzgojitelji na taboru, je dosledna, avtoritativna vzgoja z zgledom. Upoštevati želimo vse tiste pedagoge in vzgojitelje, ki gledajo na otroka kot na bitje, ki vstopa v odnos z zunanjim svetom le tedaj, če ga ta odnos tudi pritegne, kasneje pa v avtoriteti doživi in spozna svet okoli sebe. Vzgoja vzgojitelja mora biti torej v skladu z njegovo lastno dejavnostjo.

Na taboru smo bili vsi vzgojitelji udeleženi pri vseh dejavnostih, s tem da je bil vsakdo izmed nas zadolžen še za posebno področje (npr. za tek, plezanje, petje, jogo, organiziranje iger itd.). Za 45 otrok in mladostnikov smo poleg kuharice vse urejali in vodili trije oziroma štirje vzgojitelji, kar se je pokazalo kot zadostno.

Ugotovitve in spoznanja

- Kljub dokaj zahtevnemu programu so bili otroci ves čas odlično razpoloženi, nihče ni govoril o utrujenosti. Celo nasprotno, proti koncu so si želeli še težavnejših pohodov. Menimo, da so bile dejavnosti primerno izbrane glede na ritmični sistem organizma.
- Na taboru razen žuljev ni bilo nobene poškodbe, tudi zbolel ni nihče. Glede na številne pohode, športne igre in kopanja v mrzli Koritnici bi jih lahko pričakovali. Prepričani smo, da imata glavno zaslugo za to

jutranja telovadba in tek, ki otroke razgibata in utrdita. V utrinkih je bilo največ pripomb ravno na jutranji tek, vendar za sedaj pri tem dosledno vztrajamo zaradi omenjenih pozitivnih učinkov, še zlasti pa, ker je to naložba za bodoče življenje (vsi trije vzgojitelji smo redni tekači).

- Z jutranjo meditacijo smo našo pozornost poskušali usmeriti na lepote gora okoli nas. Vsi so jo sprejeli zelo resno, nobenega posmehovanja ni bilo, nekaterim pa je ta del dneva pomenil pravo odkritje.

- Planinski pohodi so bili vrhunci doživetij na taboru. Otroci si jih želijo še več in zlasti starejši še zahtevnejših tur. Zdravo jedro planincev iz Krškega in Tolmina pa na pohodih lahko uporabimo za zelo prizadevne pomočnike za manj spretno in nove planince. Zlasti na začetnih pohodih so bili nepogrešljivi. Kljub temu, da so kondicijo hitro pridobivali, so se nam potrjevala spoznanja naših kolegov o pomanjkljivi športni vzgoji slovenske mladine.

- Začetni tečaj joge in dihalnih vaj je pritegnil zlasti starejše. Večina se je z jogo srečala prvič in bili so navdušeni ter zelo zavzeti za vsakodnevno učenje.

- S petjem smo imeli veliko težav. Učenci po šestih, sedmih ali osmih letih osnovne šole ne znajo zapeti niti ene slovenske narodne, taborniške ali planinske pesmi. Če bi jih pustili, pa bi ure poslušali rock glasbo, ki še pogloblja že tako močno izraženo otopelost doživljanja, nesproščenost, splošno naveličanost in neustvarjalnost.

Za zaključek bi predstavili del pesmice, napisane namesto zaključnih utrinkov.

Odšel sem tja, kjer je daljši dan,

kjer se mestni svet konča,

kjer namesto asfaltnih cest

vodi le steza.

Hiše razpršene kot jata plahih jerebic,

čas pa utripa drugače,

če živiš v eni od loških kočic.

V teh dneh tukajšnjega življenja

bilo je dosti muke in trpljenja,

a to omembe vredno ni,

če pomislim, kaj doživeli smo prav vsi.